

GDPR – adaptační zákon

JUDr. Kateřina Jamborová
OBP MVČR

Evolve, not revolution

- Obecné nařízení o ochraně osobních údajů č. 2016/679(EU) bude účinné od **25. května 2018**
- **Nahrazuje** směrnici 95/46(ES) o ochraně osobních údajů, kterou implementoval zákon 101/2000 Sb.
- Obecné nařízení **vychází** z definic, zásad a struktury této směrnice
- Nemění se ani právní tituly ke zpracování údajů
- Proto je řada **povinností správce** a práv subjektu údajů **stejná nebo podobná** jako podle zákona 101/2000 Sb.
- Na rozdíl od směrnice je Obecné nařízení téměř celé **přímo použitelné** – nepotřebuje český zákon

Nařízení z pohledu právní formy

- Většina ustanovení **platí přímo** a „nepřekládá“ se do vnitrostátních zákonů → odchylky a rozdíly jen ve vymezených oblastech
  - Nařízení vychází v Úředním věstníku EU, ne v naší Sbírce
  - Cílem je zajistit **jednotný právní režim** v celé EU → ušetřit podnikům náklady na plnění různých národních předpisů
  - **Povolené odchylky** se ale vymezují různým způsobem (někdy vnitrostátní zákon prostě platí, jindy se oznamují dotčená ustanovení Komisi)
-
- vztah mezi nařízením a vnitrostátními předpisy může být poměrně **nepřehledný**
  - **zákon může upřesnit zpracování ve veřejné sféře** – proto se dále použijí české zákony, podle kterých úřady postupují

Zákon o zpracování osobních údajů

- MV ve spolupráci s ÚOOÚ předložilo vládě 22. ledna 2018 návrh **adaptačního zákona**
- Vláda jej schválila **21. března 2018**
- Nahradí zákon 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů
- 4 hlavní části:
  - **Adaptace** na Obecné nařízení
  - **Transpozice** větší části směrnice pro policejní a trestní zpracování
  - Základní pravidla ochrany údajů v oblasti národní bezpečnosti (mimo působnost práva EU)
  - Postavení a struktura ÚOOÚ, pravomoci a přestupky
- Změnový zákon – řada dílčích úprav různých zákonů (cca 35) kvůli nařízení nebo směrnici

Struktura návrhu zákona

- Hlava I – základní ustanovení
  - Působnost zákona, **subjekt údajů**
- Hlava II – **adaplace na GDPR**
  - Výjimky z GDPR, vyjasnění některých pravidel GDPR
  - Zvláštní výjimky pro novinářské, umělecké, akademické účely
- Hlava III – transpozice Trestněprávní směrnice
(neplatí ani pro obecní nebo městské policie)
- Hlava IV – pravidla pro zpravodajské služby aj.
- Hlava V – postavení ÚOOÚ
  - Přístup k informacím chráněným mlčenlivostí
- Hlava VI – přestupky a pokuty

Pojmy v adaptačním zákoně

- § 3 **subjekt údajů** – fyzická osoba, k níž se osobní údaje vztahují
- § 64 odst. 6 – „**citlivý údaj**“ nebo „citlivý osobní údaj“ znamená údaj spadající mezi zvláštní kategorie ve smyslu článku 9 nebo 10 GDPR
- § 64 odst. 7 – **souhlas** podle zákona o ochraně osobních údajů se považuje za souhlas podle GDPR, ledaže nebyl udělen způsobem, který požaduje GDPR

Obecné výjimky a upřesnění 1

§ 5 a § 8 - Pokud má správce zákonem stanovenou povinnost, vykonává veřejnou moc nebo plní úkol ve veřejném zájmu:

- § 5 - je oprávněn kvůli tomu zpracovávat osobní údaje
- § 8 – může informace o zpracování požadované článkem 13 a 14 odst. 1, 2 a 4 GDPR poskytnout zveřejněním na internetu

§ 6 – Správce, který plní povinnost nebo zákonem stanovený úkol ve veřejném zájmu nebo vykonává veřejnou moc s cílem prosadit některé chráněné zájmy (bezpečnost, potírání kriminality, rozpočet, veřejné zdraví, práva a svobody osob, soukromoprávní nároky) nemusí posuzovat slučitelnost účelů

§ 7 - věk pro samostatný on-line souhlas dítěte na 15 let

§ 9 - oznamovat změny a výmazy lze aktualizací evidence

Obecné výjimky a upřesnění 2

§ 10 – správce **nemusí** před zahájením zpracování **posuzovat dopady na ochranu údajů**, když je povinen zpracování provést

§ 11 – zavádí **subsidiární výjimku z práv podle čl. 12 – 22 GDPR**, je-li nezbytná pro vypočtené oblasti (bezpečnost, potírání kriminality a další). Šíře výjimky je kompenzována ohlašováním jejího využití na ÚOOÚ.

§ 12 – podobná výjimka z povinnosti **oznamovat** subjektům údajů **porušení zabezpečení** osobních údajů

§ 13 – **omezení** zpracování **nestaví** zákonnou **ohlašovací povinnost**

§ 14 – povinnost **jmenovat pověřence** mají jen orgány veřejné moci a jim se blížící úzká skupina „veřejných subjektů“

§ 15 – akreditace certifikačních orgánů na ČIA, o.p.s.

Novinářské výjimky

- Díl 2 - § 16 až 21
- Cílem je **zachovat dosavadní rovnováhu** mezi ochranou soukromí a svobodou projevu.
- § 16 odst. 1 vyjadřuje základní požadavek, aby zpracování osobních údajů pro novinářské, akademické, umělecké nebo literární účely bylo **přiměřené**. Odst. 2 a 3 nastavují rovnováhu u citlivých údajů.
- Další ustanovení obsahují omezení konkrétních povinností podle GDPR nebo upřesňují jiné způsoby, jak těmto povinnostem dostát.

Další zvláštní výjimky

- Novela zákona 499/2004 Sb. o archivnictví obsahuje **výjimky pro zpracování za účelem archivnictví**:
  - Právo na přístup podle čl. 15 GDPR se vykonává pouze nahlížením do archiválií
  - Čl. 16 a čl. 18 – 21 GDPR se nepoužijí
- Z poslanecké iniciativy se připravuje **výjimka** (patrně z čl. 15, 16, 18 a 21) **pro vědecký výzkum** podle článku 89 GDPR (zákon zřejmě též stanoví dostatečné záruky)

Pravomoci ÚOOÚ a pokuty

§ 56 - Prolomení některých zákonem stanovených mlčenlivostí pro kontrolní činnost ÚOOÚ (nadále platí ochrana utajovaných informací)

Kompenzováno mlčenlivostí zaměstnanců ÚOOÚ podle § 57.

- Pokuty pro soukromoprávní sféru (podniky i spolky) jasně dány GDPR, nemůžeme je měnit.

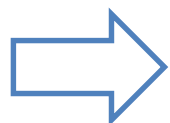
§ 59 – § 62 – **omezení** pokut pro **veřejnou sféru na nynějších 10 mil. Kč**

- některé poslanecké návrhy usilují o další snížení pokut, zejména s ohledem na malé obce, jejich příspěvkové organizace apod.

§ 63 – **oportunita**: nové ustanovení, podle kterého ÚOOÚ ani nemusí zahájit řízení o přestupku např. z neznalosti, pokud je správce ochoten věc napravit – z důvodu horizontální platnosti GDPR, které zasahuje skoro každého

Co zákon **ne**obsahuje

- Vlastní definice základních pojmů – z práva EU
- **Zpřísňování** pravidel Obecného nařízení nad rámec stávajícího zákona, např.:
  - Kvalifikace **pověřence** (ale požadavky mohou plynout z jiných předpisů), rozšíření povinnosti pověřence jmenovat
  - Další omezení nakládání s **údaji o zdravotním stavu** aj.
  - Další omezení **přenosu osobních údajů** do třetí země
  - Další povinnosti provádět **posuzování** dopadů
  - Další **přestupky** (přebírají se však delikty ze 101/2000)

Kdo dodržuje zákon 101/2000 a je připraven na Obecné nařízení, je připraven i na nový zákon

Co když zákon nebude 25. května?

- GDPR platí přímo, u většiny pravidel se to příliš nepozná
- U některých povinností, kde zákon přináší výjimky, je možné je i nyní splnit alternativně (oznamování informací o zpracování oběžníky)
- Pro běžnou praxi nepůjde o zásadní problémy
- Z hlediska vynucování nelze ÚOOÚ nařídit nějaké přechodné období
- ÚOOÚ naopak nebude mít motivaci odhlížet od zákona, který má být vbrzku přijat

Kontext a podrobnosti

- Ministerstvo vnitra Obecné nařízení o ochraně osobních údajů legislativně implementuje, ale **nevykládá** ani **nekontroluje**.
- Mikroweb GDPR: www.mvcr.cz/gdpr
- Praktické vymáhání je **v kompetenci ÚOOÚ**
- Výklad spočívá zejména na Sboru, nyní na Pracovní skupině 29, která svá **výkladová vodítka** k jednotlivým oblastem zveřejňuje a jsou k dispozici i na www.uoou.cz

Kontakty:

- Odbor dozoru a kontroly veřejné správy MV (ODK): odbordk@mvcr.cz
- Odbor bezpečnostní politiky MV (OBP): obp@mvcr.cz
- Odbor legislativy a koordinace předpisů MV (OLG): ol@mvcr.cz
- **Ministerstvo vnitra ČR:** posta@mvcr.cz
- **Úřad pro ochranu osobních údajů:** posta@uouu.cz,